

İSVİÇRE PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

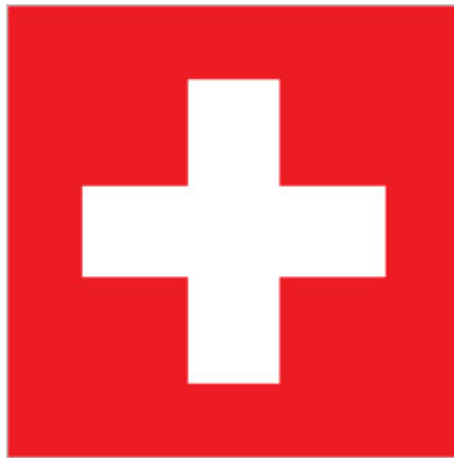
2015

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

İSVİÇRE	1
1.1. Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler	2
1.2. Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar	2
1.3. İsviçre'de Bulunan Uluslararası Kuruluşlar	3
2.1. Genel Ekonomik Durum	3
2.1.1. Ekonomik Performans	4
2.1.2. Sanayi	4
2.1.3. Ormanlar	4
2.1.4. İnşaat	5
2.1.5. Enerji	5
2.1.6. Bankacılık	5
2.1.7. İsviçre'de İş Kurma Mevzuatı	6
2.1.8. İsviçre'de Oturma ve Çalışma İzinleri	6
2.1.9. Şirket Birleşmeleri ve Marka Satınalmalar	7
3.1. İsviçre'nin Dış Ticareti	7
3.1.1. İsviçre'nin İhracatında Başlıca Ülkeler	7
3.1.2. İsviçre'nin İthalatında Başlıca Ülkeler	9
3.1.3. İsviçre'nin İhracatında Başlıca Ürünler	10
3.1.4. İsviçre'nin İthalatında Başlıca Ürünler	10
4.1. İsviçre'nin Dış Ticaret Politikası ve Vergiler	11
4.1.1. Dış Ticaret Politikası	11
4.1.2. Tarifeler ve Diğer Vergiler	12
4.1.3. Gümrük Vergileri	12
4.1.4. İsviçre'de Uygulanan Diğer Vergiler	12
4.1.5. Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar	16
5.1. İsviçre-Türkiye Ticareti	16
6.1. İsviçre-Türkiye Arasındaki Anlaşma ve Protokoller	19
7.1. İsviçre Pazarı ile İlgili Bilgiler	20
7.1.1. Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları	20
7.1.2. Dağıtım Kanalları	20
7.1.3. Tüketici Tercihleri	21
7.1.4. Reklam ve Promosyon	21
7.1.5. Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme	21
7.1.6. Kamu İhaleleri	22
KAYNAKLAR	23

İSVİÇRE

1.1. Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler

Temel Sosyal Göstergeler							
Resmi Adı	İsviçre Konfederasyonu						
Başkenti	Bern						
Nüfus	7,9 milyon (2010)						
Resmi Dili	Almanca, Fransızca, İtalyanca, Romanş						
Din	Roman–Katolik (%83-88), Müslüman(%5-15), Musevi(%1)						
Yüzölçümü	41.277 km ²						
Başkent (nüfus)	Bern (122 bin)						
Başlıca Şehirler (nüfus)	Zürich (342 bin), Cenevre (177 bin), Basel (164 bin), Bern (122 bin), Lozan (116 bin)						
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet (Yarı Başkanlık)						
Cumhurbaşkanı	Didier Burkhalter						
Para Birimi	İsviçre Frangı (Swfr) 100 centimes veya rappen						
Kaynak: The Economist Intelligence Unit							
Temel Ekonomik Göstergeler							
Gösterge	2006	2007	2008	2009	2010c	2011c	2012
GSYİH (milyar dolar, cari fiyatlarla)	391,2	434,1	500,3	492,2	487,1	495,5	632,4
Reel Büyüme Oranı (%)	3,6d	3,6d	1,8d	(-)1,5d	2,0	1,2	1,0
Cari İşlemler Dengesi (milyar dolar)	56,9	40,6	5,1	34,6	34,5	39,6	63,82
Kişi Başına GSYİH (dolar, PPP*)	38,106	41,007	42,029b	41,567	37,800	43,218	46,200
İşsizlik Oranı (% ort.)	3,3	2,8	2,6	3,7	4,4	4,4	2,9
Enflasyon Oranı (% ort, TÜFE)	1,1	0,7	2,4	-0,5	0,8	0,9	-0,7
Kredi Faiz Oranı (% ort.)	3	3,2	3,3	2,8c	2,8	3	2,69
Döviz Kuru Swfr/\$ (yıl sonu)	1,22	1,13	1,08	1,09	1,04	0,89	0,94
İhracat (fob, milyar dolar)	167,2	200,5	241,2	205,5	208,9	217,6	332,1
İthalat (fob, milyar dolar)	162,2	187,3	227,7	192,1	199,7	209,4	296,1
Dış Ticaret Hacmi (fob, milyar dolar)	329,4	387,8	468,9	397,6	408,9	427,0	628,2
Dış Ticaret Dengesi (milyar dolar)	5,0	13,2	13,5	13,4	9,3	8,2	36,0
Kaynak: The Economist Intelligence Unit, Switzerland Country Forecast (Mart 2010)							

1.2. Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar

ADB(Bölge dışı üye), AfDB (Bölge dışı üye), Australia Group, BIS, CE, CERN, EAPC, EBRD, EFTA, ESA, FAO, G- 10, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IEA, IFAD, IFC, IFRCs, ILO, IMF, IMO, IMSO, INTERPOL, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC, LAIA (Gözlemci), MIGA, MONUC, NEA, NSG, OAS (Gözlemci), OECD, OIF, OPCW, OSCE, Paris Club, PCA, PFP, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNITAR, UNRWA, UNTSO, UNWTO, UPU, WCL, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO, ZC.

1.3.İsviçre'de Bulunan Uluslararası Kuruluşlar

Özellikle İsviçre'nin tarafsızlığı nedeniyle hatırı sayılır bir miktarda uluslararası örgütün merkezi İsviçre'de bulunur. İsviçre'nin tarafsızlık politikası uluslararası arenada 1815 yılında Viyana Kongresi ile de tanınmıştır.1863 yılında İsviçre'de kurulan Kızıl Haç'ın merkezi hâlâ buradadır. İsviçre Avrupa Birliği'nin bir üyesi değildir ve 1990'ların başında yapılan referandum sonucunda İsviçre halkı AB'ye katılmayı reddemiştir. 2002 yılında Birleşmiş Milletler'e katılan İsviçre, bu örgüte en son katılan ülkelerden biridir.

İsviçre'nin Cenevre kenti Kızılhaç ve Kızılay Hareketi ile Cenevre Sözleşmelerinin doğduğu yerdir. Ayrıca 2006 yılından bu yana Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi'ne ev sahipliği yapar. Birleşmiş Milletlere katılan en son ülkelerden biri olmasına rağmen, New York'tan sonra Birleşmiş Milletlerin ikinci büyük merkezi olan Milletler Sarayı Cenevre'de bulunur. İsviçre Milletler Cemiyetinin kurucu üyesi ve ev sahibidir.

Birleşmiş Milletler genel merkezi burada bulunmamasına rağmen, İsviçre Konfederasyonu; Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Mülteciler için Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği (UNHCR) gibi birçok BM ajansını barındırır ve Dünya Ticaret Örgütü de dahil olmak üzere 200 kadar uluslararası örgüte ev sahipliği yapar. Dünyanın karşı karşıya olduğu önemli konuları görüşmek üzere İsviçre'nin Davos kentine yabancı ülkelerden gelen siyasi liderler ve iş çevreleri, çevre ve sağlık konuları da dahil uluslararası konuların konuşulduğu Dünya Ekonomik Forumu yıllık toplantılarında bir araya gelirler.

Birçok uluslararası spor organizasyonu ve federasyonu da bu ülkede bulunur. Uluslararası Basketbol Federasyonu Cenevre'de, UEFA (Avrupa Futbol Federasyonları Birliği) Nyon'da, FIFA (Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği) ve Uluslararası Buz Hokeyi Federasyonu Zürih'de, Uluslararası Bisiklet Birliği Aigle'de ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi Lozan'da bulunur.

2.1.Genel Ekonomik Durum

Zengin ve kararlı bir pazar ekonomisine sahip olan İsviçre, kişi başı Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'da Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve büyük Avrupa ekonomilerinin önünde yer alırken alım gücü paritesinde onuncu sırada gelir.

20. yüzyılın çok önemli bir döneminde açık ara ile Avrupa'nın en refah ülkesi olan İsviçre 1990'lardan beri ağır bir büyüme dönemine girdi ve 2005'e gelindiğinde kişi başına GSYİH'da nüfusu bir milyondan büyük Avrupa ülkeleri arasında İrlanda, Danimarka ve Norveç'in ardından dördüncülüğe düşmüş ve satınalma paritesine göre de onunculuğa gerilemiştir. Buna karşın İsviçre'de kişi başına düşen milli gelir 80.000 dolar düzeyinde olup ve 35.000 dolar civarındaki AB ortalamasının oldukça üstündedir. İşsizlik oranı 2012 Aralık rakamlarına göre %3.2'dir. İsviçre Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) üyesidir.

İsviçre ekonomisinin en büyük sektörü %73'lük oranı ile hizmet sektörüdür. Bankacılık, sigortacılık, turizm ve ticaret ekonominin en önemli kalemleridir. Toplam ihracatın üçte biri de banka, sigorta, turizm ve uluslararası organizasyonlar gibi alanlara aittir. Ekonominin %23'ünü ise sanayi sektörleri oluşturur. Sanayi sektörü en çok kimya endüstrisi, sağlık ve ilaç sektörü, bilimsel ve hassas ölçüm araçları ve müzik aletleri gibi alanlarda gelişmiştir. En büyük ihrac ürünleri kimyasal ürünler (ihracatının %34'ü), makine/elektronik aletler (ihracatının %20.9'u) ve hassas ölçüm araçları ve saatlerdir (ihracatının %16.9'u).[80] Tarım sektörü ise ekonomide sadece %4 gibi bir oranı oluşturur. Buna karşın kaliteli tarım ürünleri tercih edilir.

İsviçre birçok çokuluslu şirketlere de ev sahipliği yapar. Gelirleri bakımından İsviçre'nin en büyük şirketleri; Glencore, Gunvor, Nestlé, Novartis, Hoffmann-La Roche, ABB, Mercuria Enerji

Grubu ve Adecco sayılabilir. Ayrıca UBS AG, Zürich Sigorta Grubu, Credit Suisse, Barry Callebaut, Swiss Re, Tetra Pak ve Swatch Grup da diğer önemli şirketlerdendir. İsviçre ekonomisi dünyanın en güçlü ekonomilerinden biri sayılır.

2.1.1.Ekonomik Performans

İsviçre ekonomisi, 2001 yılından itibaren genel bir durgunluk içine girmiştir. Bu nedenle Federal Hükümet durgunluğu aşabilmek için bazı çalışmalar başlatmıştır. 2005 yılında yeni dış ekonomik ilişkiler stratejisi oluşturuldu ve uygulanmaya başlamıştır. Bunun sonucunda uluslararası alanda yatırım ve faaliyette bulunan UBS gibi bankalar ile Roche, Novartis, Nestle gibi uluslararası şirketler tarihi karlar elde etmişlerdir. Buna karşın iç pazardaki daralma aşılamadı. İç pazarları genişletebilmek için inşaat sektöründe devlet yatırımları artırılmaya, komşu AB ülkelerinin tüketim sektörlerinde faaliyet gösteren firmalar (gıda, süpermarketler, giyim ve ev eşyaları gibi) ülkeye çekilmeye çalışılmıştır.

Bu gelişmelerin etkisiyle, 2006 yılının ilk altı ay verileri itibariyle ekonomi olumlu ilerleme kaydetmiştir. Son yıllarda en büyük sorun olan işsizlik, 2006 yılında düzenli olarak azalarak yüzde 3,1'e gerilemiştir. Keza, artan petrol fiyatlarına ve faiz oranlarının yükselmesine rağmen enflasyonda görece az bir artış olmuştur. Bu artış da petrol fiyatlarına bağlı üretici fiyatlarındaki artışın etkisiyle olmuştur. Ekonomideki genel iyileşmenin bir göstergesi de hükümetin 2006 yılı büyüme tahminini Haziran ayında %2 oranında yükselterek, yüzde 2,7 olarak açıklaması olmuştur. Keza, OECD de İsviçre için 2006 yılı büyüme tahminini %1,7'den yüzde 2,4'e çıkarmıştır. Küresel finans krizinin etkisiyle, 2009 yılında %1,9 daralan İsviçre ekonomisi, 2010 yılında yüzde 2,7 2012 yılında ise ancak %1,4 büyüyebilmiştir.

2.1.2.Sanayi

İsviçre'de sanayi sektöründe küreselleşme ile artan dış rekabetin baskısı ve İsviçre Frangının değer kazanması sonucunda belirli sektörlerde uzmanlaşmaya gidilmiştir. Ülkede yüksek donanımlı ve deneyimli işgücü ile dünya çapında tanınmış özel tasarım ürünler üretilmektedir. Sanayi ürünleri üretiminde önde gelen ürün grupları; özellikle tekstil makineleri gibi makineler, ölçüm aletleri ve saatler, başta aşılabilir olmak üzere tıbbi ürünlerdir.

Firma sayısı açısından metal sanayi başı çekmekte olup sanayi sektöründeki firmaların %20'sini oluşturmakta olup çoğunluğu küçük işletmelerdir. Sanayi sektöründe çalışanların %15'i metal sanayinde istihdam edilmektedir.

1990larda sanayi sektöründe üretim hatlarında modernizasyona gidilmiş, 2000-2003 döneminde ekonomideki durgunluk sonucu yatırımlar durdurulmuştur. 2004 yılından itibaren ise ihracata odaklı olarak artan talep ile sanayi üretimi hızla artmaya başlamıştır. Yıllık sanayi üretim artışı 2004 yılında %4, 2006'da %7, 2007de %5,2 olmuştur.

2.1.3.Ormanlar

Orman alanları ülkenin yüzölçümünün yaklaşık %31'ine karşılık gelmekte olup, bunun sonucu olarak İsviçre önemli bir kereste üreticisidir. Ülkede yaklaşık 90 000 kişi geçimini doğrudan veya dolaylı olarak keresteden sağlamaktadır. Ülkede çok büyük ormanların olmamasına karşın ormansız bölge de bulunmamaktadır. Kayın ve meşe ağaçları 1300 metreye kadar yükseklikte bulurken çam ve ladin ağaçları 1900 metre yüksekliğe kadar yetişmektedir. Alp dağlarının güneye bakan yönünde ise kestane ağaçları ise bulunmaktadır.

Doğal kaynaklar açısından zengin olmayan İsviçre'de ormanlar önemli kaynaklardan biri durumundadır. Yüzyıllardır İsviçreli evlerin inşasında ve ısıtma amacıyla kullanmışlardır. Diğer taraftan İsviçre'de üretilen kereste pek çok Avrupa ülkesi (özellikle Hollanda) tarafından gemi yapımında tercih

edilen ürün durumundadır. Geçmişte odun kömürünün bir kısmı maden ocaklarında ve cam yapımında kullanılırken kalan bölümü de metal üreticisi ülkelere ihraç edilmiştir.

2.1.4.İnşaat

İnşaat sektörü yatırımları 2006 yılında GSYİH'dan %9,3 oranında pay almıştır. 1990lardaki duraksamanın ardından 2003 yılından itibaren konut piyasası canlanmaya başlamıştır. Ev sahibi olanların oranı 1990'larda % 31,3 iken 2000'lerde %34,6 ya yükselmiştir. Yine 2000 yılı verilerine göre konutların % 73'ü özel kişilerin elindedir. Sektördeki yüksek maliyetler ev alımında tüketicileri caydıran en önemli etkidir.

İnşaat sektöründe büyük alt yapı projeleri başı çekmektedir. Demiryollarına yapılmakta olan yatırımlar Alp geçidi, Bahn 2000, yüksek hızlı tren projeleri, gürültü engelleme sistemleri gibi) , karayolu ağını genişletilmesine yönelik projeler sektör açısından fırsat sunmaktadır. Ancak 2005-2008 döneminde hükümet, bütçenin konsolidasyonu çerçevesine alt yapı yatırımlarında kısıtlamaya gitmiştir. Ayrıca işçi ücretleri de ülke genel ortalamasının altında kalmıştır. 2006 yılı verilerine göre sektörde 295 bin kişi istihdam edilmektedir.

2.1.5.Enerji

İsviçre'de üretilen enerjinin %39'u nükleer enerji ve %52'si hidroelektrik kaynaklıdır. 18 Mayıs 2003 tarihinde, Moratorium Plus adındaki halk girişimi yeni nükleer enerji santrallerinin yapımını yasaklayan yasanın uzatılmasını istemiş ancak, hem Moratorium Plus hem de Electricity Without Nuclear girişimleri kabul görmemiştir.

Yeni nükleer santrallerin kurulması, on yıl önce yapılan moratoryum sonucunda başlatılmıştır. Bern Kantonu halen yeni bir nükleer santral yapımı planlamaktadır. 2011 Tōhoku depremi ve tsunamisi ile yaşanan Fukushima I Nükleer Santrali kazalarının ardından, 25 Mayıs 2011 tarihinde İsviçre hükümeti önümüzdeki 2 ya da 3 yıl içinde nükleer enerji kullanımı sonlandırmayı planladığını duyurmuştur. Bu çerçevede; Enerji Bakanlığınca ilk reaktörün 2019, son reaktörün ise 2034 yılında kapatılacağı duyurulmuştur.

2.1.6.Bankacılık

İsviçre, tüm dünyada gelişmiş bankacılık sistemi ile tanınmaktadır. Ülkede toplam 385 banka faaliyet göstermektedir. Tümü uluslararası bankacılık sistemine göre çalışan bankalar, dünyanın her yerinden çok sayıda müşteriye hizmet eder ve gizlilik ilkesini esas alırlar. Ülkedeki bankacılık faaliyetinin %50'den fazlası iki bankanın, UBS AG ve Credit Suisse'in kontrolü altındadır. Bu iki banka'dan UBS yatırım danışmanlığı ve menkul kıymetler konularında, Credit Suisse ise finans hizmetleri ve krediler alanında uzmanlaşmıştır. Bunların dışında her bir kantonda kurulmuş kantonal bankalar bulunur. Bu 24 adet kantonal banka devlet garantisi ile faaliyet yürütmektedir. Bunların dışında çok sayıda özel banka ve yabancı banka bulunmaktadır. Global ölçekli iki banka toplam varlıkların %52'sini elinde tutarken, kantonal bankalar %16'sını, yabancı bankalar ise %13'ünü ellerinde bulundurmaktadır. Bunların dışında sadece belli bir işlem hacminin üstündeki şirketlere hizmet veren ticari bankalar da bulunmaktadır.

Finans sektöründe 2011 rakamlarına göre; 143.000'ü bankacılık sektöründe olmak üzere 196.000 kişi çalışmaktadır. Bu sektörde çalışan sayısı toplam işgücünün %5.7'sini oluşturmasına karşın, 59.4 milyar franklık katma değer yaratarak ekonomiye yüzde 10.3'lük bir katma değer üretmektedir.

İsviçre, bankalarındaki 2 trilyon dolarlık mevduat ile en büyük offshore merkezi durumundadır. İsviçre, son yıllarda, banka hesaplarındaki gizlilik prensibi yüzünden, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri tarafından yoğun baskı altına alınmıştır.

2.1.7.İsviçre’de İş Kurma Mevzuatı

Limited Şirket (GmbH -Die Gesellschaft mit beschränkter Haftung): İsviçre’de limited şirketler bir veya birden fazla ortakla, en az 20.000,- CHF ödenmiş sermaye ile kurulabilir. Ortaklar, gerçek veya hukuki şahıslar veya ticari şirketler olabilir, sermaye limiti yoktur.

Diğer taraftan, İsviçre Borçlar Kanunu’nun 814. maddesinin 3. fıkrasına istinaden, şirketin İsviçre’de mukim birisi tarafından temsil edilmesi gerekmektedir ve bu zorunluluğun gereği bir yönetici veya müdür ile yerine getirilebilir.

Anonim Şirket (AG-Die Aktiengesellschaft): İsviçre’de anonim şirketler bir veya birden fazla ortakla, 100.000,- CHF sermaye ile kurulabilir, en az 50.000,- CHF olmak üzere, sermayenin %20’sinin, kuruluşu kadar bir İsviçre bankasına yatırılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, İsviçre Borçlar Kanunu’nun 718. maddesinin 4. fıkrasına istinaden, şirketin İsviçre’de mukim birisi tarafından temsil edilmesi gerekmektedir ve bu zorunluluğun gereği bir yönetim kurulu üyesi veya müdür ile yerine getirilebilir.

Daha detaylı bilgi için için: <http://www.gruenden.ch> ve <http://www.locationswitzerland.ch/internet/osec/en/home/invest/worldwide.html> siteleri ziyaret edilebilmektedir.

2.1.8.İsviçre’de Oturma ve Çalışma İzinleri

İsviçre’de Yabancıların Çalışması: İsviçre’de çalışabilmek için oturma izninin bulunması gerekmektedir. İsviçre’de oturma izni almak için öncelikle, bulunulan yerin bağlı olduğu kantonun yabancılar dairesine başvurulması gerekmektedir.

İsviçre’de prensip olarak B kodlu Oturma İzni (Aufenthaltsbewilligung) ile C kodlu Yerleşim İzni (Niederlassungsbewilligung) verilmektedir.

B kodlu oturma izni 1 yıl süreyle geçerli olup, hamiline, izin verilmek suretiyle çalışma hakkı tanımaktadır (bu tür izne sahip olan yabancıların çalışmak için ayrıca izin almaları gerekmektedir). Bu durumda olan yabancıların çalışma izinlerine ilişkin genel izin kotası (yabancılar için her sene Federal Hükümet tarafından belirlenmektedir) ile AB ve EFTA üyesi ülke vatandaşlarına öncelik tanınmaktadır.

C kodlu Yerleşim İzni ise İsviçre’de 10 yıllık yasal ikamet süresini dolduran yabancılara verilmektedir. Ancak, 10 yıllık sözkonusu süre, İsviçre vatandaşı ile evli yabancılar için 5 yıl olarak belirlenmiştir. Bu izne sahip bir yabancı, çalışma izni aranmaksızın iş piyasasına girme ve serbest ticaret yapma hakkına sahiptir.

B ve C kodlu izinlerin haricinde;

- Sınır çalışanlarına G,
- Staj yapan yabancılar L,
- Mültecilere F,

- İltica talebinde bulunanlara N,
- İnsani nedenlerle

3 aya kadar süreyle kabul edilen, korunmaya muhtaç yabancılara ise S, kodlu oturma izin belgeleri tesis edilmektedir

2.1.9.İsviçre’de Şirket Birleşmeleri ve Marka Satınalmalar

İsviçre’de münhasıran sınır ötesi firma satın alımlarına ve/veya şirket birleşmelerine yönelik bir teşvik uygulanmamaktadır.

İsviçre’de mukim olma şartı aranmaksızın yabancı özel veya tüzel kişi ve kuruluşlar ticari amaçla kullanılacak mülk satın alabilirler. Ticari mülk kapsamına ofis, otel, alışveriş merkezi, restoran, yaşlılar yurdu gibi aktivitelerin yapıldığı alanlar girmektedir. Diğer bir ifade ile ticari amaçlı üretim, dağıtım ve hizmetlerin verilmesi için mülk edinmede izin gerekmemektedir.

Bu konu hakkında yararlanılabilecek bilgi kaynakları aşağıda sıralanmıştır:

www.businessbroker.ch , www.firmamarkt.net, www.businessesforsale.com

3.1.İsviçre’nin Dış Ticareti

İsviçre'nin en büyük ticaret ortağı Almanya'dır. 2011 yılı verilerine göre; ihracatın %20,1'i, ithalatın ise %33,6'sı bu ülke ile yapılmaktadır. Bununla birlikte Amerika Birleşik Devletleri, İtalya ve Fransa diğer büyük dış ticaret ortaklarıdır. İsviçre'nin 2011 yılında ürün grubu bazında en fazla ihracat gerçekleştirdiği ilk üç ürün grubunu eczacılık ürünleri, makine ve aksesuarları ve saatler ile bunların aksesuar ve parçaları oluştururken; en fazla ithalat gerçekleştirdiği ilk üç ürün grubunu ise makine ve aksesuarları, "eczacılık ürünleri ve inciler, kıymetli taş ve metal mamulleri, madeni paralar oluşturmaktadır.

Diğer yandan İsviçre Uluslararası Kakao Örgütü'nün (ICCO) de bir üyesidir.

Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon Dolar)			
Dış Ticaret Veri Adı	2010	2011	2012
İhracat	195,6	234,8	225,9
İthalat	176,2	208,2	197,8
Dış Ticaret Hacmi	371,8	443,0	423,7
Dış Ticaret Dengesi	19,4	26,6	28,1
Kaynak: Trademap			

3.1.1.İsviçre’nin İhracatında Başlıca Ülkeler (Bin Dolar)

Ülke	2010	2011	2012
Dünya	195609280	234819262	225948762
Almanya	37757588	47320037	44630123
Amerika Birleşik Devletleri	19798455	24091992	25117924
İtalya	15375882	18380663	16013414

İngiltere	11567681	11225868	12162030
Çin	7178058	9971193	8350830
Japonya	6473997	7509215	7423266
Avusturya	6219004	7473518	6622639
İspanya	6134402	6552195	5871179
İsviçre	5557423	5809449	5512329
Singapur	2788032	3555687	3925340
Kanada	2779285	3126479	3455987
Arabistan	2163979	3142039	3389145
Rusya	2585728	3396477	3157953
Hindistan	2464595	3364764	2836625
Avusturalya	2094219	2818133	2662922
Kore	2183706	2620359	2573020
Brezil	2227543	2513052	2509408
Suudi Arabistan	1568789	1846816	2128591
Türkiye	2030152	2421712	1960528
İsveç	1578983	1808076	1702940
Çek Cumhuriyeti	1645433	1768426	1599377
Meksika	1289209	1482795	1457960
Tayland	1068319	1279279	1318516
İsrail	919792	1078418	1072884
Arnavutluk	921772	1064819	1067830
Danimarka	992965	1131388	1036912
Yunanistan	1237444	1239547	1010424
Finlandiya	873330	988615	934505
Romanya	725485	859759	845537
Malezya	617950	810203	769655
Güney Afrika	738253	895099	768827
İrlanda	626538	991765	755183
Mısır	678024	669113	700456
Katar	376639	435069	627236
Lübnan	492318	475703	547740
Ukrayna	448021	690328	543292
Arjantin	437381	514164	532255
İran	674944	761475	495360
Venezuela	245351	422136	488578
Slovakya	486942	560370	475689
Endonezya	424485	496010	460937

3.1.2.İsviçre'nin İthalatında Başlıca Ülkeler (Bin Dolar)

Ülke	2010	2011	2012
Dünya	176280626	208219898	197786932
Almanya	56285671	67154718	58603835
İtalya	17971795	21666417	20096024
Fransa	14992674	17937075	16670670
Amerika Birleşik Devletleri	9448429	10341493	11184508
Çin	5848179	7119261	10976394
Avustralya	7624960	9005617	8236805
İngiltere	6842668	7178298	7210318
Norveç	7988235	9057906	6750012
İspanya	4724403	5871367	5832226
Japonya	3537323	4675767	4474863
Çek Cumhuriyeti	2049478	2429144	2365812
Çin,Honk Hong	1572522	1974931	1918696
Polonya	1238737	1548676	1702428
Hindistan	969538	1471544	1537150
İsveç	1365627	1799347	1465222
Libya	466064	153221	1418142
Türkey	736049	872914	1205359
Brezilya	816203	1040062	1164386
Güney Afrika	732196	1528141	1085860
Singapur	831063	751408	1060784
Tayland	846373	1041226	1041454
Meksika	474062	620449	953055
Slovakya	491119	754312	931473
Denimarka	937409	1033928	886959
Kore	422394	556280	874941
Portekiz	484027	573453	829476
Finlandiya	811746	823439	726819
Kazakistan	1075571	2179443	682910
Kanada	908940	611678	682722
Vietnam	2773775	1255378	629841
Arabistan	726266	559993	587993
Rusya	1000166	1005837	578300
Romanya	295272	392212	541409
İsrail	365568	533810	533121
Nijerya	247556	224295	527543
Malezya	332587	370080	452409
Avusturya	307802	549247	373348
Slovakya	247109	363188	339206
Norveç	276447	346454	319007
Lübnan	182474	224885	316710

Endonezya	156054	184114	283168
Katar	161031	148956	244027
Lüksemburg	248470	269792	219246
Bulgaristan	101788	136101	217779

3.1.3.İsviçre'nin İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

Ürün Adı	2010	2011	2012
TOPLAM	195609280	234819262	225948762
Eczacılık ürünleri	45178120	53067558	54356386
Otomobil, yarış arabaları ve vagonlar	23732899	29029568	24105197
Saat aksam ve metal parçaları	15541189	21772050	22856210
Değerli taşlar, maden,bakır ve kaya	14474341	19157463	19381035
Organik Kimyasallar	17325581	19409347	19093823
Tıbbi cihaz ve parçaları	14106597	16262869	15452860
Elektrik, Elektronik ekipmanlar	13192597	14876015	13528865
Sıvı yakıt ve yağlar, arıtma cihazları	5514428	7314091	7321942
Plastikler ve aksamaları	5046646	5736257	5176370
Kokulu maddeler, parfüm ve aromatik ürünler	2819879	3189289	3075842
Demir, Çelik ve parçaları	2917294	3418410	3001336
Tren rayları ve tren vagon parçaları	2064743	2595138	2471484
Boya ve boya malzemeleri	2177287	2494154	2232838
Kimyasal ürünler	2114287	2189716	2072140
Uçak, uzay araçları ve aksam parçaları	1318942	1821960	2029129
Alüminyum ve aksamaları	2015052	2364097	2016131
Meşrubat, içecekler	1536584	1706668	1852081
Kahve, çay ve vb ürünler	1252575	1765757	1836732
Metal Oyuncaklar vb	1490800	1782624	1767560
Kağıt-karton	2028730	2054475	1597122

3.1.4.İsviçre'nin İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

Ürün Adı	Imported value in 2010	Imported value in 2011	Imported value in 2012
TOPLAM	176280626	208219898	197786932
Eczacılık Ürünleri	17258654	20736595	20392674
Mineral yakıtlar, yağlar, damıtım ürünleri	13084149	17666788	18852438
Makineler, nükleer reaktörler, kazanlar	18055459	20824174	18608243
İnci, kıymetli taşlar, metaller vb.	16258680	19487262	17036864
Tren rayları ve tren vagon parçaları	12851610	16394229	15359308
Elektrik, Elektronik ekipmanlar	13903034	15814942	14593864

Organik kimyasallar	10864290	12315156	13446724
Optik, fotoğraf, teknik medikal parçalar	6306929	7091886	6904646
Plastikler ve aksamları	6324364	7360522	6642502
Mobilya, aydınlatma cihazları, prefabrik yapılar	3807283	4507835	4382726
Demir-çelik aksam ve parçaları	3262683	3891635	3621887
Saatler ve parçaları	2540315	3393516	3583520
Tekstil malzemeleri	2721439	3153883	2928618
Demir-çelik	2869751	3580627	2884663
Alüminyum ve aksamları	2356873	2889268	2616978
Kağıt-karton	2600967	2886394	2400729
Örgü hariç tekstil malzemeleri	2186079	2543359	2388158
Uçak, uzay araçları ve aksam parçaları	2425781	1729320	2148607
Ağaç, ahşap ve ahşap malzemeler	1738790	2052288	1961926
Meşrubat ve diğer içecekler	1658772	1922033	1919615

4.1.İsviçre'nin Dış Ticaret Politikası ve Vergiler

4.1.1.Dış Ticaret Politikası

İsviçre 1960 yılında kurulan Avrupa Serbest Ticaret Birliğini (EFTA) kurucuları arasında yer almıştır. Bugün anılan birliğin İsviçre ile birlikte 4 üyesi vardır. Norveç, İzlanda ve Liechtenstein diğer üyeleridir.

AB ve EFTA ülkelerinin bir araya gelerek oluşturduğu Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi Anlaşması (European Free Trade Area) ile üye ülkelerin oluşturduğu iç pazarda taraflar arasında ayırım gözetilmeksizin homojen özelliklere sahip Tek Pazar oluşturulması amaçlanmış ancak İsviçre yapılan referandum ile Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi Anlaşmasına taraf olmayı reddetmiştir. AB-İsviçre ticari ilişkileri hakkında daha detaylı bilgi için aşağıdaki adresten yararlanılması mümkündür.

http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/bilateral-relations/countries/switzerland/http://ec.europa.eu/external_relations/switzerland/index_en.htm

İsviçre, AB ile 2009 yılında gümrüksüz satış ve gümrük güvenliği konularında anlaşmalar imzalamıştır.

İsviçre ayrıca EFTA şemsiyesi altında, AB dışındaki üçüncü ülkelerle yaptığı Serbest Ticaret Anlaşmaları ile dünyada geniş bir coğrafi alanda ticari ilişkilerini yürütmektedir. Eylül 2009 da Japonya ile Serbest ticaret anlaşması imzalamıştır. Halen İsviçre'nin AB ve EFTA ülkeleri dışında 23 ülke ile serbest ticaret anlaşması bulunmaktadır.

İsviçre Dünya Ticaret Örgütü'nün üyesidir ve ticaretin serbestleştirilmesini desteklemektedir.

4.1.2.Tarifeler ve Diğer Vergiler

4.1.3.Gümrük Vergileri

Bu konu ile ilgili tüm veriler <http://mkaccdb.eu.int/mkaccdb2/indexPubli.htm> adresinde bulunmaktadır. Ülkede uygulanan diğer vergilerle ilgili bilgiler aşağıda detayları ile yer almaktadır.

4.1.4.İsviçre'de Uygulanan Diğer Vergiler

Federal Vergiler

1. Doğrudan Federal Vergiler:

- a. Gerçek Şahısların Gelirinin Vergilendirilmesi: İsviçre’de ikamet eden veya bulunan ve burada bir meslek icra eden tüm gerçek kişiler, sınırsız vergi mükellefidir. Federal gelir vergisi, artan oranda uygulanmakta ve gerek medeni duruma, gerekse kanton veya belediyeye bağlı olarak değişmektedir, ancak her halükarda %11,5’i geçemez.
- b. Tüzel Şahısların Kazanç Vergisi: Kural olarak, ikametleri veya gerçek yönetimleri İsviçre’de bulunan tüzel şahıslar vergi mükellefidir.
  - Sermaye Şirketleri: Anonim şirketler, limitet şirketler ve kooperatifler sermaye şirketleridir ve net kazançları %8,5 oranında vergilendirilir.
  - Diğer Tüzel Şahıslar: Derneklerin, vakıfların ve doğrudan gayrimenkul sahibi yatırım fonlarının kazançları %4,25 oranında vergilendirilir. 5.000,- CHF’nin altındaki kazançlar vergiden muaftır.

2. Mahsup Vergisi: Mahsup vergisi, menkul sermaye kazançları (özellikle faiz ve temettü), piyango ikramiyeleri ve bazı sigorta ödemelerinden, kaynağında kesilir. Temelde kazancın sahibinin anonim olması durumunda, vergi kaçırılmasına engel olmak amacıyla ihdas edilmiştir. Sermaye kazançlarında ve piyango ikramiyelerinde %35, ömür boyu alınan gelirler ve emekli maaşlarında %15 ve diğer sigorta ödemelerinde %8 oranında uygulanır. İsviçre’de mukim gerçek ve tüzel kişilerin, mahsup vergisine matrah teşkil eden gelirlerinin mevzuata uygun olarak beyan edilmesinden sonra, mahsup vergisi gerçek kişilere kantonlar tarafından iade edilir, daha ziyade vergiden mahsup edilir; tüzel şahıslara ise Federal İdare tarafından iade edilir.

3. Damga Vergileri:

- a. Emisyon Vergisi: Yurt içinde ortaklık haklarının (hisse senedi, limitet şirket hisseleri, kooperatif hisseleri, intifa senetleri), tahvillerin ihracında %1 oranında ödenir. 1.000.000,- CHF vergiden muaftır.
- b. Muamele Vergisi: Taraflardan veya aracılarından birinin İsviçreli olması durumunda, yerli veya yabancı kıymetli evrak devrinde ödenir. Yerli evraklarda %0-1,5, yabancı evraklarda %03’dür.

c. Sigorta Primlerinin Vergilendirilmesi: Mali sorumluluk sigortası, kasko sigortaları ve belli mal sigortalarının prim ödemeleri vergilendirilmektedir. Hayat, hastalık, kaza, sakatlık ve işsizlik sigortaları hariçtir.

4. **Federal Kumarhane Vergisi:** Brüt oyun gelirinin azami %80'i oranında tahsil edilir. Brüt oyun geliri, miza edilen (konulan) toplam paradan, ödenen toplam kazançların çıkarılmasıyla hesaplanır.

5. **Askerlik Bedeli:** 20-30 yaş arasında bulunan İsviçreli erkeklerin her sene yapmaları zorunlu olan askerlik hizmetinin kısmen veya tamamen yerine getirilmemesi durumunda ödenen vergi.

6. **Katma Değer Vergisi:** İndirimli oran %2,4'e tabi ürünler:

- Şebeke suyu
- Alkollü içecekler hariç, yiyecek ve içecek
- Kesimlik olmasa da, at, eşek, katır, sığır, koyun, keçi, domuz, tavuk, ördek, kaz, hindi, beç tavuğu ve besin olarak kullanılacak balıklar
- Tahıl
- Tohumlar, bitki yumru ve kökleri, canlı bitkiler, çelik aşılar, kalem aşısı, kesme çiçek ve dallar, aranjmanlar, buketler, çelenkler ve benzeri şekilde işlenmişler
- Yemler, silo asitleri, hayvan yataklığı, gübreler
- Zirai ilaçlar, humus ve diğer bitkisel örtüler
- İlaçlar
- Reklam özelliği taşımayan, kitap, gazete ve dergiler. Otelcilik hizmetlerinde %3,6 oranında uygulanmaktadır. Yukarıda belirtilen ürünlerin haricinde %7,6'lık normal oran uygulanmaktadır.

7. **Özel Tüketim Vergileri:**

- Tütün Vergisi
- Bira Vergisi
- Damıtılmış İçki Vergisi
- Petrol Vergisi
- Otomobil Vergisi

8. Gümrük Vergileri: İsviçre'nin uygulamakta olduğu Gümrük vergilerine ülke adı (İsviçre) olarak seçildikten sonra ürünün adı veya GTİP numarası verilerek aşağıda verilen adresleden ulaşmak mümkündür.

<http://xtares.admin.ch/tares/home/homeFormHandler.do;jsessionid=MTfyDJIGcnmSx6mXLQn128tqF6Bc3Dyppd8GP9J11CnsCZpfCZT1!693049294>

http://mkacddb.eu.int/mkacddb2/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi

Kantonlar ve Belediyelerin Vergileri

1. Gelir ve Varlık Vergileri:

- Gerçek Şahısların Gelirinin Vergilendirilmesi
- Gerçek Şahısların Varlıklarının Vergilendirilmesi

2. Tüzel Şahısların Kazanç ve Sermaye Vergisi: Doğrudan federal vergilerde olduğu gibi, tüzel şahıslar, mukim oldukları veya yönetimlerinin bulunduğu veya iktisadi olarak dahil oldukları kanton ve belediyelerde vergilendirilir. Kanton ve belediyeler, sermaye şirketlerinin net kazançlarını, ödenmiş sermayelerini ve ihtiyatlarını, bazen sabit oranda, bazen artan oranda, asgari ve azami oranlar tespit edilmek suretiyle vergilendirmektedir.

Vergi Kolaylıkları: Holdingler, kantonda mukim olan ancak faaliyetinin tamamı veya bir kısmı yurt dışında olan firmalar için özel düzenlemeler bulunmaktadır. Kazancı kısmen veya tamamen yabancı iştiraklerden kaynaklanan sermaye şirketlerinin (holding ve iştirak şirketleri) vergi yükü muhtelif şekillerde hafifletilir ve bu şekilde birden fazla vergilendirmenin önüne geçilir. Kantonlar, iktisadi teşvik çerçevesinde, yeni kurulan şirketlere, belli sürelerle sınırlı, kısmen veya tamamen vergi muafiyeti tanımaktadır. Bazı kantonlarda tüzel kişilikler, normal vergi yerine minimum bir vergi ödemektedir. Özellikle gıda alanında birçok işletme ya çok düşük kazançta sahip olmakta ya da hiç kazanmamaktadır. Bazı kantonların vergi kanunları, bu tür işletmelerin, ekonomik önemleri sebebiyle, vergi kapsamına alınmasını öngörmektedir. Bu tür işletmelerin ciroları, malları ve sermayeleri minimum oranda vergilendirilir. Söz konusu kantonlar şunlardır: LU, OW, NW, FR, BS, SH, AR, AI, SG, TG, TI, VD, VS ve AG.

3. Nüfus Başına Alınan Vergiler: FR, LU, NW, GR, SH, SO, TI, UR, VD, VS, GE ve ZH kantonlarında, gerçek şahıslardan 18 yaşından itibaren nüfus başına vergi alınmaktadır. Örneğin Zürih kantonunda senede 24,- CHF nüfus başına vergi tahsil edilmektedir.

4. Veraset ve Hediye Vergisi

5. Gayrimenkul Kazanç Vergisi: Gayrimenkul kazanç vergisi, gayrimenkullerin, tapuya kayıtlı hakların ve maden ocaklarının veya paylarının el değiştirmesinden kaynaklanan kazançlardan tahsil edilir.

Örneğin Zürih Kantonunda Gayrimenkul Kazanç Vergisi:

% 10 ilk 4.000,- CHF için

% 15 bir sonraki 6.000,- CHF için

% 20 bir sonraki 8.000,- CHF için

% 25 bir sonraki 12.000,- CHF için

% 30 bir sonraki 20.000,- CHF için

% 35 bir sonraki 50.000,- CHF için

% 40 100.000,- CHF üzeri için

Yukarıda belirtilen vergi oranları mülkiyet süresine bağlı olarak artmaktadır:

- 1 seneden az mülkiyet durumunda %50 ve

- 2 seneden az mülkiyet durumunda %25.

Gayrimenkulün mülkiyet süresinin 5 yıldan fazla olması halinde gayrimenkul kazanç vergisi %5 oranında düşer. Sonraki her sene için %3 oranında düşer,

20 yıllık mülkiyetten sonra %50 oranında indirim talep edilebilir.

6. Alım-Satım Vergisi: Bu vergi, gayrimenkullerin el değiştirmesinde, satış fiyatının %1-3'ü oranında tahsil edilir. Zürih Kantonunda 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren kaldırılmıştır.

7. Piyango ve Toto Kazançları Vergisi: SZ, JU, TI ve VS kantonlarında, piyango ve benzeri oyun kazançları, diğer gelirlerden farklı olarak özel vergilendirilir. Diğer kantonlarda bu kazançlar normal gelire eklenir ve normal gelir vergisi uygulanır.

8. Diğer Vergiler

a. Motorlu Taşıt Vergisi: Aracın özelliklerine ve kantonlara göre değişmektedir.

b. Köpek Vergisi: Tüm kantonlarda, çoğu zaman köpeğin büyüklüğüne ve ağırlığına göre değişen köpek vergisi alınmaktadır. Çoğu kantonda, körler için olan köpekler, kurtarma ve hizmet köpekleri için vergi kolaylıkları veya muafiyeti bulunmaktadır.

c. Eğlence Vergisi: AR, BE, FR, GR, JU, LU, NE, SG, SO, TI ve VD kantonlarında, umuma açık organizasyonlarda bazen bilet vergisi olarak bazen de götürü usulüyle, kural olarak %10 oranında tahsil edilir.

d. İbate Vergisi: Çoğu kantonda alınan nispeten küçük bir vergi.

e. Damga Vergisi: Federal damga vergisinin yanı sıra, BS, TI, VD, VS ve GE kantonlarında ayrıca damga vergisi alınmaktadır. Mahkeme veya idari makamlar tarafından özel şahıslar için düzenlenen belgeler (ilamlar, kimlik yazıları, sicil kayıt örnekleri), özel şahıslar tarafından anılan makamlara verilen belgeler (dava yazışmaları, dilekçeler, şikayetler) ve her türlü hukuki işleme ilişkin belgeler (sözleşmeler, vasiyetnameler, makbuzlar) vergilendirilmektedir. Wallis (VS) kantonunda iskambil kağıtlarından da damga vergisi alınmaktadır. Cenevre (GE) kantonunda kayıt harcı tahsil edilmektedir.

f. Reklam Tabelası Vergisi: Uri (UR) kantonunda, kamuya açık yerlerdeki ticari amaçlı reklam düzenlemeleri, görsel ve sesli reklamlar vergilendirilmektedir.

g. Piyango Vergisi: Çoğu kantonda piyango düzenlenmesi vergiye tabidir.

h. Hidroelektrik Santral Vergisi: NW, GL, GR ve VS kantonları bu vergiyi, imtiyazlı hidroelektrik santrali sahiplerinden almaktadır.

İsviçre'de Sermaye Şirketlerinin Vergilendirilmesi

- Doğrudan Federal Vergi: Net gelirin %8,5'i +
- Kanton ve Belediye Vergileri: Kanton ve belediyesine göre net gelirin %2-6'sı.
- Katma Değer Vergisi: İsviçre'deki cironun, yıllık 100.000,- CHF'yi aşması durumunda, %7,6'sı.

4.1.5. Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

İthalat ve ihracata konu mallardan gerekli görülenlerin standardına veya teknik düzenlemesine uygunluğunun veya kalitesinin değerlendirilmesi ve belgelendirilmesi Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Mevzuatı uyarınca gerçekleştirilmektedir.

İsviçre ISO 9000 standartlarını tanımaktadır. DTÖ kapsamındaki standartlara sahip olan ürünlerde SNV standartlarına uyumda önemli bir zorlukla karşılaşılmamaktadır.

İsviçre firmalarının ülkemiz İyi Üretim Uygulamaları'na (GMP Sertifikaları) ilişkin sorunlar yaşadığı bilinmekte olup, konu hakkında çalışmalar sürdürülmektedir.

Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ile muadil İsviçre kuruluşu olan İsviçre Standartlar Teşkilatı (SNV) ile herhangi bir işbirliği anlaşması bulunmamaktadır.

İsviçre Standartlar Teşkilatı iletişim bilgileri:

SNV - Schweizerische Normen-Vereinigung

Bürgli str. 29 CH-8400 Winterthur

Tel: +41 52 224 54 54

Faks: +41 52 224 54 74

E-posta: info@snv.ch

İnternet sayfası: <http://www.snv.ch/?en/home/>

5.1. İsviçre-Türkiye Ticareti

YIL	İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhracatın İthalat Karşılama Oranı (%)
1989	173	411	585	-238	42
1990	293	537	829	-244	55
1991	246	489	735	-243	50
1992	223	688	911	-465	32
1993	210	651	861	-440	32
1994	239	473	712	-234	51
1995	238	816	1.054	-578	29
1996	276	1.015	1.290	-739	27
1997	318	1.104	1.422	-786	29
1998	244	1.018	1.262	-774	24
1999	268	749	1.017	-481	36
2000	239	891	1.130	-652	27
2001	243	1.227	1.470	-985	20
2002	289	2.138	2.432	-1.849	14
2003	357	2.970	3.321	-2.613	12
2004	442	3.407	3.851	-2.965	13
2005	558	4057	4.615	-3.499	14
2006	907	4.020	4.927	-3.113	23
2007	942	5.273	6.215	-4.331	18
2008	2.860	5.592	8.452	-2.732	51
2009	3.937	2.002	5.939	1.935	197

2010	2.059	3.154	5.211	-1.097	65
2011	1.484	5.019	6.503	-3.534	30
2012	2.125	4.305	6.430	-2.180	49
Katnak: Trade Map					

<i>Türkiye'nin İsviçre'ye İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)</i>					
GTIP Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	2010	2011	2012	
7108	ALTIN (PLATİN KAPLAMALI ALTIN DAHİL) (İŞLENMEMİŞ VEYA YARI İŞLENMİŞ YA DA PUDRA HALİNDE)	1.255.575	465.085	1.176.675	
7106	GÜMÜŞ (ALTIN VEYA PLATİN YALDIZLI GÜMÜŞ DAHİL) (İŞLENMEMİŞ VEYA YARI İŞLENMİŞ YA DA PUDRA HALİNDE)	48.074	113.816	126.088	
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	76.621	117.675	109.261	
8703	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE ESAS İTİBARIYLA İNSAN TAŞIMAK ÜZERE İMAL EDİLMİŞ DİĞER MOTORLU TAŞITLAR (YARIŞ)	74.817	75.626	76.664	
802	DİĞER KABUKLU MEYVELER (TAZE/KURUTULMUŞ) (KABUĞU ÇIKARILMIŞ/SOYULMUŞ)	41.835	52.379	53.349	
3004	TEDAVİDE VEYA KORUNMADA KULLANILMAK ÜZERE HAZIRLANAN İLAÇLAR (DOZLANDIRILMIŞ)	83.723	88.714	42.536	
8704	EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	22.735	27.493	37.276	
7606	ALUMİNYUM SAÇLAR, LEVHALAR, ŞERİTLER (KALINLIĞI 0,2 MM. Yİ GEÇENLER)	40.910	62.998	36.647	
6109	TİŞÖRTLER, FANİLALAR, ATLETLER, KAŞKORSELER VE DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME)	24.368	25.240	28.000	
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET VE MUTFAK BEZLERİ	22.852	25.211	21.026	
6115	KÜLOTLU ÇORAPLAR, TAYTLAR, KISA VE UZUN KONÇLU ÇORAPLAR, SOKETLER (VARİS ÇORAPLARI DAHİL) VE PATİK ÇO	11.659	14.331	15.499	
4011	KAUÇUKTAN YENİ DİŞ LASTİKLER	9.572	16.999	13.169	
7408	BAKIR TELLER	2.083	3.939	12.563	
2008	TARİFENİN BAŞKA YERİNDE BELİRTİLMİYEN MEYVE VE YENİLEN DİĞER BİTKİ PARÇALARININ KONSERVELEİ	12.935	11.703	12.386	
8544	İZOLE EDİLMİŞ TELLER, KABLOLAR VE DİĞER ELEKTRİK İLETKENLER; TEK TEK KAPLANMIŞ LİFLERDEN OLUŞAN FİBE	5.437	9.735	11.328	
8528	MONİTÖRLER VE PROJEKTÖRLER, TELEVİZYON ALICI CİHAZLARI	13.899	14.508	11.113	
6203	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, BLAZER, PANTOLON, TULUM VE ŞORT (YÜZME KIY	8.128	8.182	10.580	
6204	KADINLAR VE KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, BLAZER, ELBİSE, ETEK, PANTOLON ETEK, VB.(YÜZM	8.372	7.631	9.701	
6205	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN GÖMLEKLER	4.921	8.086	9.660	
7604	ALUMİNYUMDAN ÇUBUKLAR VE PROFİLLER	7.389	11.159	9.330	
804	HURMA, İNCİR, ANANAS, AVOKADO VE GUAVA ARMUDU, MANGO VE MANGOST (TAZE/KURUTULMUŞ)	10.225	9.183	9.189	
4821	KAĞIT VEYA KARTONDAN HER CİNS ETİKETLER	2.366	8.946	8.877	
2001	SEBZE, MEYVE, SERT KABUKLU MEYVE VE YENİLEN DİĞER BİTKİ PARÇALARI (SİRKE/ASETİK ASİTLE HAZIRLANMIŞ VE	8.754	8.423	8.546	
6104	KADIN VE KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, BLAZER, ETEK, PANTOLON, TULUM VE ŞORT (ÖRME)(YÜZ	6.419	6.260	7.777	
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. EŞYA (ÖRME)	7.338	7.272	7.715	
7610	ALUMİNYUMDAN İNŞAAT VE İNŞAAT AKSAMI (KÖPRÜLER, KÖPRÜ AKSAMI, KULELER, PİLONLAR, AYAKLAR, SÜTUNLAR,	5.362	4.508	7.163	
7306	DEMİR VEYA ÇELİKTE DİĞER İNCE VE KALIN BORULAR VE İÇİ BOŞ PROFİLLER	16	7	7.099	
6105	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN GÖMLEKLER (ÖRME)	1.581	3.252	6.907	
9403	DİĞER MOBİLYALAR VE BUNLARIN AKSAM VE PARÇALARI	4.331	5.917	5.977	
8504	ELEKTRİK TRANSFORMATÖRLERİ, STATİK KONVERTÖRLER (ÖRNEĞİN; REDRESÖRLER) VE ENDÜKTÖRLER	8.476	4.745	5.005	
8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR VE DİĞER SOĞUTUCU VE DONDURUCU CİHAZLAR VE ISI POMPALARI	4.952	5.893	4.937	

6106	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN BLUZLAR, GÖMLEKLER, GÖMLEK - BLUZLAR (ÖRME)	6.948	5.860	4.912
8702	10 VEYA DAHA FAZLA KİŞİ TAŞIMAYA MAHSUS (SÜRÜCÜ DAHİL) MOTORLU TAŞITLAR	7.646	5.771	4.702
4203	TABİİ VEYA TERKİP YOLUYLA ELDE EDİLEN DERİ VE KÖSELEDEN GİYİM EŞYASI VE AKSESUARI	4.505	3.883	4.470
8503	SADECE VEYA ESAS İTİBARIYLA 85.01 VEYA 85.02 POZİSYONLARINDAKİ MAKİNALARDA KULLANILMAYA ELVERİŞLİ AK	5.246	5.033	4.389
6305	EŞYA AMBALAJINDA KULLANILAN TORBA VE ÇUVAL	4.073	4.600	4.177
806	ÜZÜMLER (TAZE/KURUTULMUŞ)	4.515	4.651	4.150
4202	DERİ VE KÖSELEDEN SANDIK, BAVUL, VALİZ, EVRAK ÇANTASI, SEYAHAT EŞYASI, KILIF VB.	1.534	2.163	4.085
2106	TARİFENİN BAŞKA YERİNDE YER ALMAYAN GIDA MÜSTAHAZARLARI	3.299	3.919	4.072
3920	PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, PLAKA, ŞERİT, FİLM, FOLYE (GÖZENEKSİZ)	1.872	3.959	4.022
TABLO TOPLAMI		1.875.361	1.264.755	1.941.020
Genel Toplam		2.056.860	1.484.320	2.125.239
<i>Kaynak: Trade Map</i>				

<i>Türkiye'nin İsvçre'den İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)</i>				
GTIP Dörtlü Kodu	GTIP Dörtlü Adı	2010	2011	2012
7108	ALTIN (PLATİN KAPLAMALI ALTIN DAHİL) (İŞLENMEMİŞ VEYA YARI İŞLENMİŞ YA DA PUDRA HALİNDE)	1.396.529	2.809.302	2.551.349
3004	TEDAVİDE VEYA KORUNMADA KULLANILMAK ÜZERE HAZIRLANAN İLAÇLAR (DOZLANDIRILMIŞ)	288.544	370.067	241.144
3002	İNSAN KANI, HAYVAN KANI, SERUM, AŞI, TOKSİN VB. ÜRÜNLER	153.001	165.524	150.884
8445	DOKUMAYA ELVERİŞLİ ELYAFIN HAZIRLANMASI, EĞİRME, KATLAMA, BÜKME VE İPLİKLERİN HAZIRLANMASINA MAHSUS	68.285	163.299	106.793
3302	SANAYİDE VE İÇECEK İMALİNDE HAMMADDE VEYA KOKU VERİCİ MADDELER VE KARIŞIMLAR	82.734	88.579	89.022
9102	KOL SAATLERİ, CEP SAATLERİ VE DİĞER SAATLER (ZAMAN ÖLÇEN SAYAÇLARI DAHİL) (91.01 POZİSYONUNDAKİLER H	73.607	93.314	76.040
9021	ORTOPEDİK CİHAZLAR; CEBİRELER, KIRIKLAR İÇİN CİHAZLAR VB; PROTEZ ORGANLAR; İŞİTME CİHAZLARI, VÜCUT İ	38.630	38.083	41.194
4820	KAĞIT VEYA KARTONDAN DEFTERLER, BLOKNOTLAR, KLASÖRLER, DOSYALAR VB. KIRTASIYE EŞYASI	34.288	36.911	35.586
5402	SENTETİK FİLAMENT İPLİKLERİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (PERAKENDE OLARAK SATILACAK HALE GETİRİLMEMİŞ)	36.242	43.968	34.252
3215	MATBAA, YAZI, ÇİZİM VE DİĞER MÜREKKEPLER	18.446	23.686	33.016
9101	KOL VE CEP SAATLERİ VE DİĞER SAATLER (ZAMAN ÖLÇEN SAYAÇLAR DAHİL)(ZARFLARI KIYMETLİ METALLERDEN VEYA	33.054	34.349	30.498
8447	ÖRGÜ, DİKİŞ, TRİKOTAJ VE GİPE EDİLMİŞ İPLİK, TÛL, DANTELA, İŞLEME, FİLE İMALİ, PÜSKÛL VB İÇİN MAKİN	15.553	39.752	28.601
8456	MADDELERİN AŞINDIRILARAK, LAZERLE, FOTON, ULTRASONİK, DİĞER İŞİNLARLA VB YÖNTEMLERLE İŞLENMESİNE MAHS	23.887	32.584	26.949
8448	TEKSTİL MAKİNALARI İÇİN YARDIMCI MAKİNE, CİHAZ VE AKSAM-PARÇALAR (JAKARD, MEKİK, TARAK, ÜRETME MEMEL	21.247	26.648	26.505
8479	KENDİNE ÖZGÜ BİR FONKSİYONU OLAN DİĞER MAKİNALAR VE MEKANİK CİHAZLAR	19.781	21.319	24.539
3204	SENTETİK ORGANİK BOYAYICI MADDELER, FLUORESANLI AYDINLATMA MADDELERİ VEYA LÜMİNOFOR OLARAK KULLANILA	26.837	25.766	24.479
8460	METALLERİ VEYA SERMETLERİ PARLATMA, ÇAPAK ALMA, BİLEME, TAŞLAMA, HONLAMA, LEPLME, PARLATMAYA VB MAH	9.304	16.099	21.248
2101	KAHVE, ÇAY VE PARAGUAY ÇAYI HÛLASASI, ESANS, KONSANTRELERİ VE MÜSTAHAZARLARI	8.302	32.049	20.336
2922	OKSİJEN GRUPLU AMİNO BİLEŞİKLERİ	54.695	48.081	18.490
2933	SADECE AZOTLU HETEROSİKLİK BİLEŞİKLER	33.618	38.267	16.579
2936	PROVİTAMİNLER VE VİTAMİNLER	16.139	17.576	16.119
9018	TIPTA, CERRAHİDE, DİŞÇİLİKTE VE VETERİNERLİKTE KULLANILAN ALET VE CİHAZLAR	13.843	17.137	15.616
8422	BULAŞIK, ŞİŞE VB YIKAMA VE KURUTMA MAKİNALARI, ŞİŞE, KUTU ÇUVAL	8.290	12.679	13.973

	VB DOLDURMA, ETİKETLEME MAKİNALARI,			
8536	GERİLİMİ 1000 VOLTU GEÇMEYEN ELEKTRİK DEVRESİ TEÇHİZATI (ANAHTARLAR, RÖLELER, SİGORTALAR, FİŞLER, KU	12.380	14.713	13.387
3808	HAŞARAT ÖLDÜRÜCÜ, DEZENFEKTE EDİCİ, ZARARLILARI YOK EDİCİ,SÜRGÜNLERİ ÖNLEYİCİ, BİTKİLERİN BÜYÜMESİNİ	11.950	19.399	13.317
8705	ÖZEL AMAÇLI MOTORLU TAŞITLAR (KURTARICILAR, VİNÇLİ, İTFAİYE, BETON KARIŞTIRICILI, YOL SÜPÜRME, ZİFT	3.427	343	12.442
3920	PLASTİKTEN DİĞER LEVHA, PLAKA, ŞERİT, FİLM, FOLYE (GÖZENEKSİZ)	10.105	9.457	12.168
4411	AĞAÇTAN VEYA DİĞER ODUNSU MADDELERDEN LİF LEVHALAR	15.563	16.833	11.683
8501	ELEKTRİK MOTORLARI VE JENERATÖRLER [ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİM (ELEKTROJEN) GRUPLARI HARIÇ]	7.908	12.174	11.502
8451	DOKUMA İPLİKLERİN, MENSUCATIN YIKANMASI, TEMİZLENMESİ, KURUTULMASI, ÜTÜLENMESİ, SARILMASI, KATLANMAS	5.597	5.819	11.341
8438	YİYECEK VE İÇECEKLERİN SİNAİ AMAÇLARLA HAZIRLANMASI VEYA İMALİNE MAHSUS MAKİNA VE CİHAZLAR	10.277	13.011	10.904
8446	DOKUMA MAKİNALARI (TEZGAHLAR)	3.475	4.247	10.531
3006	TARİFENİN BAŞKA YERİNDE YER ALMAYAN ECZACILIK EŞYASI VE MÜSTAHZARLARI	7.173	9.954	10.202
9026	SIVI VE GAZLARIN AKIŞ, SEVİYE, BASINÇ VE DİĞER ÖZELLİKLERİNİ ÖLÇMEYE VEYA MUAYENESİNE MAHSUS ALET VE	7.589	10.563	10.112
3304	GÜZELLİK, MAKYAJ VE CİLT BAKIMI İÇİN MÜSTAHZARLAR (GÜNEŞLENME KREMLERİ VE MÜST. DAHİL), MANİKÜR VE P	8.440	10.463	10.039
9027	FİZİKSEL-KİMYASAL ANALİZ ALET-CİHAZLAR; AKIŞKANLIK, GENLEŞME VB ÖLÇÜ CİHAZLAR; ISI-IŞIK-SES ÖLÇME Cİ	13.499	17.474	9.880
8477	KAUÇUK VEYA PLASTİĞİN İŞLENMESİNE VEYA KAUÇUK VEYA PLASTİKTEN EŞYANIN İMALİNE MAHSUS DİĞER MAKİNA VE	16.637	23.878	8.988
9019	MEKANOTERAPİ, MASAJ, PSİKOTEKNİ, OZONOTERAPİ, OKSİJENOTERAPİ, AEROTERAPİ, SUNİ TENEFFÜS, TERAPİK TEN	12.596	1.358	8.902
405	SÜTTEN ELDE EDİLEN YAĞLAR, SÜRÜLEREK YENİLEN SÜT ÜRÜNLERİ	7.598	10.886	8.880
8481	BORULAR, KAZANLAR, TANKLAR, DEPOLAR VE BENZERİ DİĞER KAPLAR İÇİN MUSLUKLAR, VALFLER (VANALAR) VE BEN	4.785	5.423	8.178
TABLO TOPLAMI		2.633.856	4.381.033	3.825.668
GENEL TOPLAM		3.153.702	5.018.977	4.304.853

Kaynak: Trade Map

6.1.İsviçre-Türkiye Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

<i>İki Ülke Arasındaki Ticaretin Altyapısını Düzenleyen Anlaşma ve Protokoller</i>	
Anlaşma Adı	İmza Tarihi
Türkiye-İsviçre Ticaret Mukavelesi	13.11.1930
Ticari Mübadelelere ve Tediyelerin Tanzimine Müteallik Anlaşma	28.03.1942
Uluslararası Karayolu Taşımacılık Anlaşması	18.08.1977
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	03.03.1988
Türkiye-EFTA Serbest Ticaret Anlaşması	10.12.1991
İş Konseyi Kuruluş Anlaşması	05.02.2000
Türkiye-İsviçre Arasında I.Yüksek Düzeyli Ticari ve Ekonomik İstisarelere İlişkin Mutabakat Zaptı	06.02.2001
	28.01.2002
Türkiye-İsviçre Arasında II. Yüksek Düzeyli Ticari ve Ekonomik İstisarelere İlişkin Mutabakat Zaptı	21.05.2008
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması. (Anlaşma henüz yürürlüğe girmemiştir.)	18.06.2010
Türkiye-EFTA Uygunluk Değerlendirmesi Alanında Karşılıklı Tanıma Anlaşması	03.12.2009
Türkiye-İsviçre Arasında III. Yüksek Düzeyli Ticari ve Ekonomik İstisarelere İlişkin Mutabakat Zaptı	26.04.2010
<i>Kaynak:TC Bern Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği</i>	
<i>Ekonomi Bakanlığı- Anlaşmalar Genel Müdürlüğü</i>	
<i>Gelir İdaresi Başkanlığı</i>	

7.1.İsviçre Pazarı ile İlgili Bilgiler

7.1.1.Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

İsviçre, Avrupa Patent Konvansiyonu ve Patent İşbirliği Anlaşmalarına imzalamıştır. Bu kapsamda anılan anlaşmalara taraf olan ülkelerdeki kişilerle birlikte kendi vatandaşlarının da patent haklarını korumaktadır. Bu bağlamda gümrükten geçen mallarda da patent ihlali tespit edilmesi halinde patent sahibinin hak ihlaline karşı korumayı gümrük makamlarından talep etmeye hakkı vardır.

İsviçre Federal Fikri Mülkiyet Hakları Enstitüsü (<https://www.ige.ch/en.html>)
Avrupa Patent Ofisi (<http://www.european-patent-office.org>)

7.1.2.Dağıtım Kanalları

İsviçre’de dağıtım kanalları incelendiğinde perakendecilerin dikey bir yapıda entegre oldukları görülmektedir. Böylelikle merkezi bir sitem içinde alımlarını gerçekleştirmekte ve bağımsız çalışan perakendecilere karşı rekabet güçlerini artırmaktadırlar.Ülkede bağımsız çalışan perakendecilerin sayısı gün geçtikçe azalmakta ve yerlerini indirim mağazaları (magasins discount) ve süpermarketlere bırakmaktadırlar. Önde gelen perakendeciler ise kooperatif kurarak güçlenmeye çalışmaktadırlar.

Büyük mağazalar (department stores), zincir mağazalar, tüketici kooperatifleri, indirim mağazaları, ve supermarketler tekstil,deri,spor eşyaları, oyuncak ve farmasotik ürünlerin satışında en büyük pay almaktadırlar.

İsviçre'deki öncelikli perakende kanallarının çeşitleri, isim ve satılan ürün çeşitleri aşağıda sıralanmaktadır.

- Çok katlı büyük mağazalar (department stores) : Giyim, kozmetik, mücevher, gıda (Globus,Manor).
- Süper ve hipermarketler: Bakkaliye, genel ihtiyaç malzemeleri (Coop, SPAR, REWE group)
- Geleneksel mağazalar (convenience stores) :Gıda, içecek, günlük ihtiyaç ürünleri (Swiss Valley, Swiss Farms)
- İndirim mağazaları: Giyim, kozmetik ve gündelik ihtiyaca yönelik ürünler (Aldi, Lidl)
- Reçetesiz ilaç satan mağazalar (drug stores): İlaç, kozmetik ve parfüm (Galencia yeni adı ile Arnavita)
- Uzmanlaşmamış mağazalar(Specialized stores): Özel tasarım ürünler, giyim (C&A), mobilya (Ikea), ev aksesuarları vd. eşyalar

İsviçre’de uzaktan satışlarda son yıllarda bir patlama yaşanmaktadır. Bu büyümede internetin yaygın kullanımı önemli rol oynamaktadır. En çok kullanılan alt gruplar ise internet (mail order), televizyon ve cep telefonu ile yapılmakta olup (televizyon ve internet aracığı ile yapılan satışlar öne çıkmaktadır. Hemen her çeşit ürün bu yolla satılmaktadır. Kitap, müzik eşyaları, kozmetik, mücevherat, ev aletleri, iç çamaşırı, temizlik malzemeleri gibi çok geniş bir yelpazedeki ürünler satılmaktadır. Eve teslim olarak yapılan doğrudan satışlar da giderek daha yaygın hale gelmiştir. Ülkede nüfusun %70’inin internet kullanmasının bu büyümede etkisi büyüktür. Perakende mağazalarında bulunmayan yüksek

kalitedeki ve özel tasarımlı ürünler doğrudan satış yöntemi ile temin edilebilmektedir. Bu mağazaların 5700 üyesi vardır ve satın alınan ürünler 7 gün içerisinde iade edilebilmektedir.

Kaynak:<http://www.laposte-export-solutions.co.uk/uk/markets/country/profiles/switzerland/distribution-channels>

7.1.3.Tüketici Tercihleri

Tüketicilerin satın alma kararları kalite, fiyat ve satış sonrası hizmetlere göre değişmektedir. Fiyatın tüketici tercihlerindeki önemi önceki yıllara göre artırmıştır. Ülkedeki kültürel eğilimler tüketicilerin satın alma davranış ve alışkanlıklarını etkilemektedir. Örneğin tüketicilerin hazır gıdalara olan talebinin artmasına paralel olarak ambalajlı gıdalara olan talep hızla artış göstermektedir. Sağlıkla ilgili endişelerin artmasıyla sigara ve bazı alkollü içecek satışlarındaki düşüşün devam etmesi beklenmektedir. Elektronik ticaret gittikçe yaygınlaşmaktadır. Birçok ürünün pazarlanmasında e- ticaret satışların %10'undan fazlasını oluşturmaktadır. E ticarete konu olan ürünlerin başında tüketici elektroniği, bilgisayarlar ve seyahat sayılabilir.

7.1.4.Reklam ve Promosyon

Reklam ve promosyon için medyanın kullanımı büyük önem arz etmektedir. Aşağıda ülkedeki en önemli gazete ve dergilerin isimleri verilmektedir.

Blick (www.blick.ch)

Cash (www.cash.ch)

Die Weltwoche (www.weltwoche.ch)

Sonntags Zeitung (www.sonntagszeitung.ch)

Neue Zürcher Zeitung (www.nzz.ch)

Tages Anzeiger (www.tagesanzeiger.ch)

7.1.5.Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Etiketlerde ülkedeki resmi diller kullanılmalıdır(Almanca ,Fransızca, İtalyanca). Ayrıca, aşağıdaki detaylar da mutlaka dikkate alınmalıdır:

- Ürün adı
  - Marka (Marka ismi, sembolü veya işareti ambalajın dış yüzeyindeki etikette bulunmalıdır. Şişede üstte veya kapakta bulunmalıdır.)
  - Ürün içeriği (Ürün içeriğinde bulunan tüm ürünler listelenmelidir.)
  - Kullanım şekli (Ürünün nasıl kullanılacağı belirtilmelidir.)
  - Üretim ve son kullanma tarihi
  - Üretici ya da satıcı firmanın adı ve adresi
  - Spesifikasyonlar (Ürünle ilgili herhangi bir kısıtlama ya da satış koşulları varsa belirtilmelidir.)
  - Ürünün fiyatı (Postayla satılan ürünler haricindeki ambalajlı ürünlerin fiyatları tüm vergileri içerecek şekilde bulunmak zorundadır.)
  - Bar kodu
  - Ürün fiyat etiketi
- Şarap için sorumlu ithalatçı firma ayrıca ;
- Üreticinin adı ve adresi
  - Menşei ülke
  - Alkol içeriği,
  - Coğrafi işareti,

- Hacim,(Metrik ölçülerle),
- Net içerik
- Alerjen maddeler

Etikette satıcının ismi, ürün içeriği, ürün içeriğinde kullanılan maddelerin miktarları, net ağırlığı, son kullanım tarihi, ürünün coğrafi orijini, kullanım talimatları ve alkol oranı belirtilmek zorundadır. İsviçre ISO 9000 standartlarını tanımaktadır. DTÖ kapsamındaki standartlara sahip olan ürünlerin SNV standartlarına uyumda da önemli bir zorluk zorlukla karşılaşmayacaklardır.

7.1.6. Kamu İhaleleri

İsviçre’de ihale duyuruları;

www.simap.ch/shabforms/COMMON/application/applicationGrid.jsp?newLanguage=EN
adresinden izlenebilmektedir.

İsviçre açılan kamu ihalelerine ilişkin bilgilere ise aşağıda yer alan internet adreslerinden ulaşılabilir:

www.infodienst-ausschreibungen.ch
www.easymonitoring.ch
www.amtsblatt-ag.ch
www.die-anzeiger.ch
www.baumeister.ch (İsviçre Mimarlar Birliği)

Kamu İhalelerine başvuru ve ve uygulamalarına ilişkin detaylı bilgi için ise aşağıda yer alan Kamu Tedariki Hakkında Federal Kanun'a başvurulması gerekmektedir (Kamu Tedariki Hakkında Federal Kanun-16 Aralık 1994-Yürürlüğe Giriş Tarihi 1 Ocak 1996).

KAYNAKLAR

- Ekonomi Bakanlığı Dış Ticaret Bilgi Sistemi
- <http://www.ibp.gov.tr/pg/section-pg-ulke-ndx.cfm>
- <http://comtrade.un.org/pb/CountryPagesNew.aspx?y=2008>
- ITC – Trademap
- The Economist Intelligence Unit
- Trade Map